

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí/ho práce Posudek oponenta/ky

Autor/ka práce

Příjmení a jméno: Mazanec, Pavel

Název práce Mediální obraz života a díla Jaroslava Seiferta v 70. a 80. letech 20. století

Autor/ka posudku

Příjmení a jméno: Maňák, Vratislav, PhDr.

Pracoviště: IKSŽ FSV UK

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☐	☐	☐	☒	☐
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Diplomová práce si klade za cíl analyzovat mediální ohlas českého básníka Jaroslava Seiferta v 70. a 80. letech 20. století v dobovém tisku. Teze se v tomto ohledu shodují s výsledkem, stejně tak i struktura práce (ta je ve finální podobě z pochopitelných důvodů podrobnější než ve schválených tezích, došlo i k rozumnému přeskupení jednotlivých kapitol). Jistý problém představuje technika a zvolená metodologie. V tezích autor slibuje smíšenou kvalitativně-quantitativní metodu, v úvodních částech tento výzkumnický přístup potvrzuje (v rámci kvalitativních metod avizuje dokonce kombinaci diskursivní, sémiotické a narativní analýzy), výsledná práce je však těmito metodami spíše jen volně inspirovaná, než že by došlo k jejich důslednému využití. Totéž platí o kvantitativní analýze.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	B
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	D
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	C
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	D
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	C

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Metodologická limita práce je, že autor sice avizuje výše zmíněnou sadu postupů, ale vlastní řešení má spíše podobu práce opřené o historickou metodou s využitím mediálních textů jako jednoho ze zdrojů.

V první výzkumné otázce se autor ptá, zda bylo život a dílo nobelisty J. S. ve vybraných čs. a zahraničních médiích prezentováno na adekvátním prostoru a takovou formou, která odpovídá významu. Co znamená „adekvátní prostor“ a „forma, která odpovídá významu“ ale dostatečně nevymezuje. Ve druhé výzkumné otázce se ptá, jaké postupy jednotlivá média při referování o J. S. volila a jak se tyto postupy liší. Budeme-li slovem „postup“ rozumět „způsob reprezentace“ (jak to autor zřejmě zamýšlí), a nikoliv redakční pracovní techniky, bylo by žádoucí precízněji vystavět část práce věnovanou jednotlivým tiskovinám. Pro analýzu dobového mediálního diskursu (navíc na složitém půdorysu zahrnujícím exil, disent, oficiální československý tisk + západní tisk) by bylo prospěšné v práci zohlednit vztah médií a ideologie (např. s využitím teorií tisku). Teprve po vymezení rozdílného ideologického zázemí i sebepojetí jednotlivých titulů (mj. platí, že Rudé právo je na

rozdíl od Le Monde explicitně politický nástroj a existuje v zásadě odlišném kontextu) by byla srozumitelná pozice jednotlivých titulů a způsob, kterým se vztahují k referování o Jaroslavu Seifertovi a jeho vztahu ke státní (komunistické) moci. Bez tohoto vymezení se autorská dedukce ve svých záměrech sice nemýlí, ale je do značné míry apriorní, neousuzovatelná k dosavadnímu poznání.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	C
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	A
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	A
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté bez udání zdroje, hodnotte písmenem F. Pokud v textu zjistíte přejaté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	A
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte písmenem F)	C
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	A

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Laické předporozumění povaze československého komunismu v 70. a 80. letech (a roli tisku v něm) práci výrazně poznamenává i v interpretační rovině. Autor pohled na československou normalizaci (a umělcovu roli v ní) opakovaně zjednodušuje do binární opozice dobro (demokracie, Seifert) vs. zlo (komunistický režim a jeho média) bez senzitivnějšího pohledu a drobnějších distinkcí. Takto např. uvádí, že oproti autorům, kteří píšou bez ohledu na cokoli, stojí socialističtí autoři kteří „nepiší své knihy, ale knihy patří politiké reprezentaci, jen aby si udrželi své pohodlí a bezpečí“ (s. 40), aniž by reflektoval existenci šedé zóny a problematickou pozici úspěšných, ale nepřiliš konformních autorů. Diplomant tak v důsledku podléhá leninské představě o zápasu dvou kultur, jen obrací jejich hodnocení.

Tomuto zjednodušujícímu vidění se podřizuje i předkládaná pozice Jaroslava Seiferta. Mazanec jej prezentuje jako autora vystaveného „silným cenzurním tlakům“ (s. 29) a píše o „odmítání jeho tvorby“ (s. 30), což je pravda jen poloviční, neboť Čs. spisovatel vydával (navzdory popsanému mediálnímu mlčení) Seifertův titul téměř každý rok; dobovou nakladatelskou politikou by bylo žádoucí zohlednit a vysvětlit, aby nebyl předkládaný obraz reduktivní. Práci by prospělo zohlednit i Seifertovo osobnostní ideové zakotvení v sociální demokracii, aby bylo srozumitelné, z jakých pozic ke komunistickému režimu vznášel výhrady.

V některých momentech je práce poznamenána i vážnějšími chybami ve faktech. Alexandru Dubčekovi připisuje pozici předsedy vlády, Seiferta chybně označuje za předsedu Svazu československých, a nikoliv českých spisovatelů (pro porozumění básnickové pozici v období předcházející normalizaci jde přitom o zásadní rozdíl), mylně uvádí, že Charta 77 dokázala „za dobu své působnosti získat 242 podpisů“. Při popisu československého disentu provádí nevhodnou redukci, když v jednu chvíli konstatuje že „činnost disidentů tak (v normalizaci) probíhala víceméně veřejně“, později mluví v souvislosti s Jirousem o pohybu v ilegálním prostoru.

Po jazykové stránce předkládanou práci místy poznamenává přílišný publicistický styl a komentativní, spekulativní pasáže.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Ocenit si jistě zaslouží vůle ke zpracování náročného a potenciálně přínosného tématu, jakým je mediální obraz Jaroslava Seiferta v období 70. a 80. let. Ambice textu předložené v teziích i v metodologii ale předčily výslednou realizaci, práci navíc poznamenává nedostatečné porozumění vnitřní dynamice a pluralitě československé normalizace.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	V textu si dobře všimáte, že nejen komunistický tisk, ale i Josef Škvorecký v exilu věnuje hlavní pozornost Seifertovým společenským (politickým) postojům, namísto rozboru jeho poetiky. Dokázal byste stručně popsat rozdíl mezi marxistickým a strukturalistickým přístupem k umělecké kritice?
5.2	
5.3	
5.4	

6. ANTIPLAGIÁTORSKÁ KONTROLA TEXTU

Seznámil jsem se s výsledky antiplagiátorské kontroly v SISu.

Komentář pro případnou shodu nad 5%:

6.1	Kontrola v systému Theses.cz ukazuje shodu 9 %, v systému Turnitin 27 %; relativně vysoká podobnost je podmíněna citováním použité literatury a využíváním zdrojů, se kterými pracují i jiné práce.
-----	---

6. NAVRHOVANÉ CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

- A
B
C
D
E
F nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: 14.1.2023

Podpis:

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích na sekretariát příslušné katedry. Posudek nahrajte do SISu ve formátu PDF, nebo jej zašlete sekretářce příslušné katedry, která jej do SISu nahraje v zastoupení. Nevkládejte do SISu naskenované posudky s podpisem. V SISu musí být posudek bez podpisu.